

KWALITATIEF ONDERZOEK GIERZWALUW

GZ-KO-02

UITGEVOERD VOOR :

Verseput Bouwtechniek

Colofon

Documentnummer	GZ-KO-02
Datum	01-09-2025
Opdrachtgever	Verseput Bouwtechniek
Locatie	Kapelleweg 23
Plaats	Looperskapelle
Ecoloog	Leo Konings
Adres	Dreef 2A, 4401 EC Yerseke
Telefoon	0113-296106
Email	info@bioecologie.nl
KvK-nummer	91397928
Btw-identificatienummer	865643465 B01
Rekeningnummer	NL 46 RABO 0376 191902

Samenvatting

1. Uitgevoerde werkzaamheden

3 nachtrondes conform het gierzwaluwprotocol in de periode van 15 mei – 15 juli.

2. Hoofdbevindingen

Tijdens de uitgevoerde onderzoeken zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen of andere incidenteel aanwezige beschermde soorten vastgesteld binnen de projectlocatie. De naastgelegen woning is wel heel geschikt voor huiszwaluwen, er is daar ook een huiszwaluwnest waargenomen. Dit is op ruim voldoende afstand om vast te stellen dat uitvoering van de werkzaamheden geen negatief effect zal hebben op deze soort.

3. Aanbevelingen en vervolgstappen

Het projectgebied heeft geen functie voor de gierzwaluw dus tijdelijke mitigatie of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
Vooronderzoek	4
Doelstelling	4
Opbouw	4
2. Projectgegevens	5
Projectlocatie	5
3. Wettelijk Kader en Beleid	6
Relevante Wetgeving	6
Beschermingsstatus van de gierzwaluw	6
Zorgplicht	7
4. Kwalitatief onderzoek gierzwaluw	8
Onderzoeksmethode	8
Uitgevoerd onderzoek	9
Waarnemingen	10
5. Analyse en Interpretatie	11
Functie van het projectgebied voor de gierzwaluw	11
Effectbepaling	11
6. Conclusie	12
Vervolgstappen	12

1. Inleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Verseput Bouwtechniek. Deze opdrachtgever is voornemens om op de projectlocatie werkzaamheden uit te voeren die mogelijk effect kunnen hebben op de lokale gierzwaluwpopulatie.

Vooronderzoek

Na een bureauonderzoek, uitgevoerd door BioEcologie op 23-08-2024, werd geconcludeerd dat een negatief effect op gierzwaluwen niet kon worden uitgesloten. Daarom is besloten tot vervolgonderzoek naar de gierzwaluwpopulatie in het projectgebied. Dit gierzwaluwonderzoek is door BioEcologie uitgevoerd in de periode

Doelstelling

Vaststellen van de functie van het projectgebied voor de gierzwaluw. Hiermee kan worden beoordeeld of er een omgevingsvergunning noodzakelijk is om de beoogde werkzaamheden uit te kunnen voeren zonder daarmee verbodsbepalingen te overtreden.

Opbouw

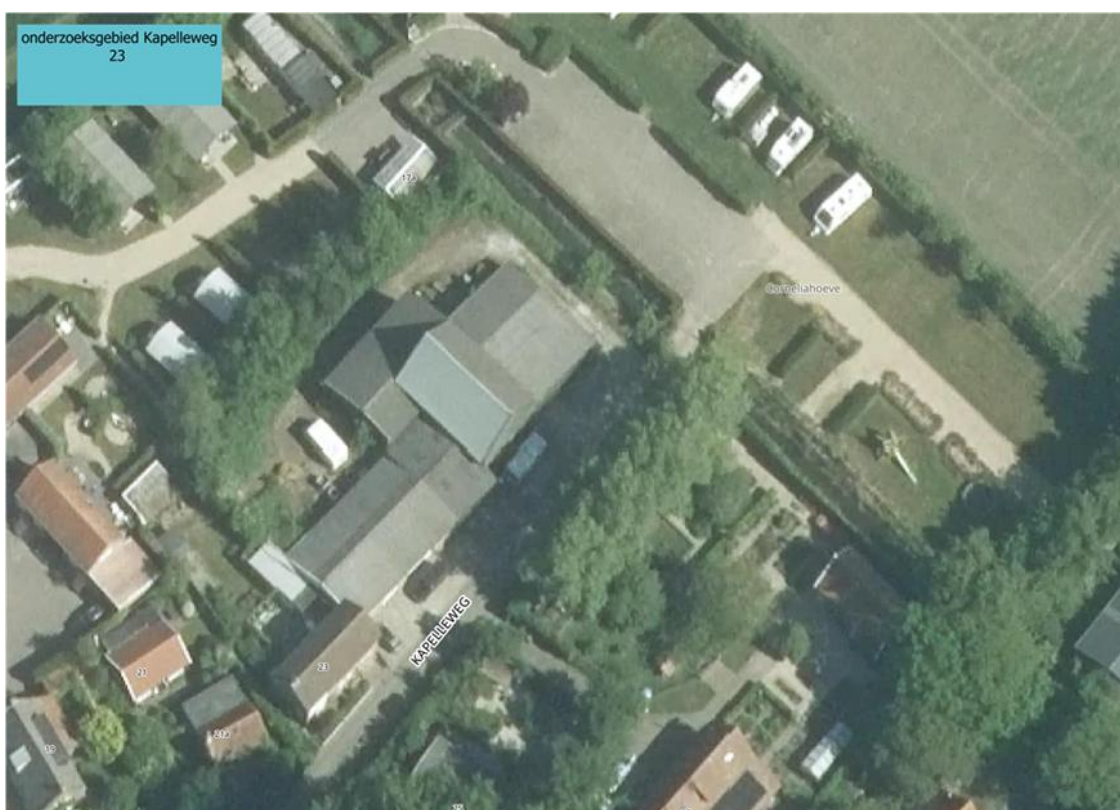
Dit rapport beschrijft de achtergrond van het onderzoek, de projectgegevens, relevante wetgeving, soortinformatie, de uitgevoerde onderzoeksopzet en de resultaten. Vervolgens worden de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd om te beoordelen of en in hoeverre de werkzaamheden gevolgen kunnen hebben voor gierzwaluwen. Tot slot worden aanbevelingen gedaan en eventuele vervolgstappen benoemd.

2. Projectgegevens

Het project van de opdrachtgever betreft sloopwerkzaamheden. Specifiek: Op de locatie is het voornemen om de projectlocatie te slopen en- opnieuw te bouwen. De werkzaamheden die momenteel benoemd/bekend zijn bij Verseput Bouwtechniek zijn het slopen van de schuur op perceel 1018 waarna het perceel wordt opgedeeld in tweeën met op ieder deel een vrijstaande woning. De bestaande schuur, verharding en het aanwezige groen wordt dus in de eerste fase allemaal verwijderd. De andere schuur blijft intact en wordt bij de nieuwbouwwoning betrokken als garage/berging.

Projectlocatie

Adressen:	Kapelleweg 23
Plaats:	Looperskapelle
Type pand:	Oude schuur
Totaal aantal woonunits:	1
Eigenaar:	Verseput Bouwtechniek
Kadastrale gegevens:	MDS01-H-1017

Figuur 1. Projectlocatie

3. Wettelijk Kader en Beleid

Relevante Wetgeving

De bescherming van de gierzwaluw (*Apus Apus*) in Nederland is gebaseerd op de volgende wetgeving:

- **Omgevingswet:** De Omgevingswet, van kracht sinds 1 januari 2024, is het overkoepelende wettelijke kader voor de bescherming van de fysieke leefomgeving, waaronder de natuur. De Omgevingswet streeft naar een integrale benadering van de leefomgeving en vervangt onder andere de Wet natuurbescherming.
 - **Omgevingsvergunning:** Voor bepaalde activiteiten die een negatief effect kunnen hebben op de gierzwaluw, is een omgevingsvergunning vereist. Dit geldt met name voor activiteiten die leiden tot het beschadigen of vernielen van nestplaatsen of rustplaatsen, of tot het verstoren van de gierzwaluw tijdens de voortplanting.
- **Besluit activiteiten leefomgeving (Bal):** Dit besluit bevat regels over flora- en fauna-activiteiten, waaronder activiteiten die van invloed kunnen zijn op de gierzwaluw.
 - Paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 Bal beschrijven de verschillende soortenbeschermingsregimes.
 - Paragraaf 11.27 beschrijft de specifieke zorgplicht die ten allen tijde door iedereen in acht genomen dient te worden.
- **Europese Vogelrichtlijn (Richtlijn 2009/147/EG):** Deze Europese richtlijn, geïmplementeerd in de Omgevingswet, verplicht de lidstaten om maatregelen te treffen voor de bescherming van alle in het wild levende vogelsoorten die van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomen. De gierzwaluw is opgenomen in Bijlage II van de Vogelrichtlijn, wat betekent dat er specifieke maatregelen getroffen moeten worden om de soort te beschermen.

Beschermingsstatus van de gierzwaluw

De gierzwaluw wordt in Nederland beschermd als een soort van de Vogelrichtlijn, een soort met vaste rust- en verblijfplaats. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de bescherming van de gierzwaluw geregeld via de specifieke regels voor flora- en fauna-activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Deze bescherming impliceert dat bepaalde handelingen die schadelijk kunnen zijn voor de soort, verboden zijn of onderworpen aan een vergunningplicht. Een 'flora- en fauna-activiteit' is een activiteit met mogelijke gevolgen voor in het wild levende dieren of planten. Er is al sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' als het een mogelijk gevolg heeft voor één van nature in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Omgevingswet.

In het kader van de bescherming van de gierzwaluw zijn de volgende aspecten relevant:

- Voortplantingsplaatsen en rustplaatsen: Het is verboden om opzettelijk voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gierzwaluw te beschadigen of te vernielen.
- Verstoring: Het is verboden om de gierzwaluw opzettelijk te verstoren, met name tijdens de voortplanting of de rustperiodes.
- Doden of vangen: Het is verboden om opzettelijk gierzwaluwen te doden of te vangen.

Zorgplicht

Naast de specifieke regels in de Omgevingswet geldt er een algemene zorgplicht voor iedereen die handelingen verricht die een negatief effect kunnen hebben op de natuur. Dit betekent dat je als initiatiefnemer verplicht bent om:

- Op de hoogte te zijn van de wet- en regelgeving en het relevante beleid.
- Onderzoek te doen naar de mogelijke effecten van je handelen op de gierzwaluw.
- Maatregelen te treffen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren.

Verbodsartikel	Lid	Toelichting
11.37 Bal: Vogelrichtlijn	1a	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
	1b	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
	1c	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
	1d	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
	3	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

4. Kwalitatief onderzoek gierzwaluw

Onderzoeksmethode

Het is belangrijk om bij gierzwaluwonderzoek aandacht te schenken aan de controle van potentieel geschikte nestlocaties. Belangrijke richtlijnen voor een gedegen onderzoek volgens het actuele gierzwaluw kennisdocument van BIJ12:

- Het onderzoek naar de aanwezigheid van een nest van een gierzwaluw moet op basis van waarnemingen van het in- of uitvliegen vanaf 15 mei tot en met 15 juli worden uitgevoerd, maar de meest geschikte periode is 1 juni tot en met 15 juli. Daarvóór zit vaak één van de broedvogels op het nest, daarna is een deel van de jongen al uitgevlogen en kunnen de ouders het nest al verlaten hebben.
- De grootste kans om het invliegen in een opening waar te nemen betreft de periode tussen circa anderhalf uur vóór zonsondergang en een half uur na zonsondergang. In deze periode is de piek in activiteit goed zichtbaar.
- Een telling in de ochtenduren en overdag is niet zinvol. Gierzwaluwen zijn dan minder luidruchtig, ze blijven dan langer op het nest en broedvogels kunnen circa 3 uur afwezig zijn tijdens het voedsel zoeken.
- Er moet alleen geteld worden wanneer de trefkans op (invliegende) gierzwaluwen het grootste is. Dit betekent onder andere dat bij gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind) geïnventariseerd moet worden. De trefkans op gierzwaluwen wordt nadelig beïnvloed bij een windkracht hoger dan windkracht 3 en/of bij nat weer.
- Bij een bezoek aan een waarschijnlijke nestplaats verdwijnt de vogel onder de dakgoot, achter een regenpijp, naast een dakkapel, onder een dakpan, in een gat in de muur en dergelijke, of verschijnt plotseling uit zo'n plek. Dit moet niet verward worden met jonge vogels ('bangers') die aanvliegen, enkele seconden kunnen blijven hangen om zich vervolgens te laten vallen en weer weg te vliegen. Een invlieger of uitvlieger is altijd voldoende bewijs voor een nestplaats. Gierzwaluwen die bouncen of 'bangeren' kunnen echter wel een bezet nest 'kenbaar' maken. Het kan voorkomen dat het 'bangeren' een reactie oproept van een aanwezige broedvogel, en als gevolg kan er een nestlocatie worden genoteerd.

Uitgevoerd onderzoek

Ronde	Datum	Opmerkingen ecooloog
20:32-22:02	11-06-2025	Geregeld 1 a 2 foeragerend boven / langs onderzoeksgebied. Lijken zich op te houden ten zuiden van het schurencomplex aan de kapelleweg 23. Veel huiszwaluw m.n. foeragerend op nabijgelegen camping Zo'n 20 tal. Eén exemplaar kwam het oude huiszwaluwnest onder het overstek van het woonhuis bekijken (kopgevel oostkant) zo'n. 6 stuks foeragerend boven onderzoeksgebied.
20:36-22:06	30-06-2025	Aantal huiszwaluwen direct boven het plangebied vliegend: max 9 tegelijk. Plangebied biedt mogelijkheden voor voorzieningen Huiszwaluw. De woning nr 23 heeft oude resten van huiszwaluwnesten onder de overstek. En Huiszwaluwen vliegen met regelmaat tussen woning 23 en te slopen schurencomplex. Vorige keer zag ik op de naastgelegen camping Zo'n 20-tal huiszwaluwen. Er zit dus een flinke groep huiszwaluwen vlakbij... Er bevindt zich een 'Gierzwaluwroute' van NW naar ZO. En vice versa. De meeste dieren (geschat zo'n 6-9 vogels) vliegen aan het eind van het onderzoek naar het ZO weg. Eenmalig klein verzamelvluchtje van 5 Gierzwaluwen. Waarna de Gierzwaluw drukte stakte...
	11-07-2025	Huiszwaluwnest aan gevel van nr 23 is bewoond!! (Onder huiszwaluwlaag ingevoerd) Zal 2de legsel zijn. Geen poep resten van bewoning. Vorig legsel dus op andere plek. Nog geen jongen. Zie opmerkingen vorig Gierzwaluwonderzoek: Locatie biedt dus echt volop mogelijkheden voor uitbreiding huiszwaluwkolonie!! Minder Huiszwaluwen dan eerder. Verklaring kan zijn dat er veel vogels op de eieren van een tweede legsel zitten. Wat betreft Gierzwaluwen; vergelijkbaar met voorgaande onderzoeken. Geen verzamelvlucht zoals de vorige keer.

Waarnemingen

Er zijn geen verblijfplaatsen van de gierzwaluw of huiszwaluw vastgesteld in of op het te slopen pand. De woning op het erf biedt echter een thuis voor potentiële gierzwaluwkolonie. Deze woning mag dan ook niet verstoord worden tijdens het broedseizoen. Het slopen van de schuur op het erf zal geen negatief effect hebben op de lokale populatie gierzwaluwen en huiszwaluwen.

Kapelleweg 23
Looperskapelle

Legenda

Gierzwaluwen_2025
 Verzamelvlucht
 Foeragerend

5. Analyse en Interpretatie

Functie van het projectgebied voor de gierzwaluw

- **Is er groenstructuur binnen het projectgebied wat een functie heeft?**
Nee, dit kan niet worden gesteld omdat er in de omgeving van de projectlocatie zo veel groen aanwezig is dat lastig te zeggen is wat nou echt essentieel groen is voor de gierzwaluw. Voor het groen wat verwijderd wordt is ruim voldoende alternatieven aanwezig in de nabije omgeving.
- **Inschatting van de omvang van de lokale populatie.**
Er zijn een aantal keer foeragerende exemplaren waargenomen en een verzamelvlucht op een afstandje van de projectlocatie. Er is dus in Looperskapelle wel degelijk een populatie gierzwaluwen aanwezig maar de verblijfplaatsen van de soort zijn niet waargenomen binnen de projectlocatie of naastgelegen woningen.

Effectbepaling

- **Wat is het effect op de gierzwaluwpopulatie vanwege de beoogde werkzaamheden?**
Uitvoering van de beoogde werkzaamheden zal geen negatief effect hebben op de lokale populatie gierzwaluwen.
- **Welke verbodsbepalingen worden mogelijk overtreden?**
Geen. Door middel van uitvoering van onderzoek heeft de opdrachtgever voldaan aan de flora & fauna verplichtingen.

Weergave Onderzoekresultaten

- **Zijn de omstandigheden representatief gebleken om aan te tonen dat gierzwaluwen redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten in het projectgebied?**
Het onderzoek vond plaats in een geschikt seizoen en onder geschikte weersomstandigheden, waardoor het gedrag en de aanwezigheid van gierzwaluwen waarneembaar zouden zijn geweest. Het veldbezoek is uitgevoerd door een voldoende deskundige waarnemer met kennis van de ecologie en herkenning van de gierzwaluw.

6. Conclusie

Belangrijkste conclusies in dit rapport:

- Het projectgebied heeft geen functie voor de gierzwaluw dus tijdelijke mitigatie of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.
- Tijdens de uitgevoerde onderzoeken zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen of andere incidenteel aanwezige beschermde soorten vastgesteld binnen de projectlocatie.

Vervolgstappen

- 1) Geen vervolgstappen noodzakelijk